

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P3441

[Total No. of Pages : 4

[5105] - 4008

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

HISTORY

HS - 23 : History of Environment and Ecology

(2013 Pattern) (Credit System) (Optional Paper - 23)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50]

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) All questions carry equal marks.

Q1) Attempt any one of the following questions in 300 words. [10]

- a) Explain the main factors of environmental study in the History.
- b) Discuss the impact on Historical event of climatical changes in northern India.

Q2) Attempt any one of the following questions in 300 words. [10]

- a) How did the effect on Linguistic factors in the study of environmental Historiography.
- b) Explain the Migration system of pastoral society.

Q3) Attempt any one of the following questions in 300 words. [10]

- a) Explain the important of Agricultural factors of the social formation in Ancient India.
- b) Give an account of the tribal life in forest area.

Q4) Attempt any one of the following questions in 300 words. **[10]**

- a) Explain the colonial intervention policy on the forest spaces.
- b) Environmental Issues of the independence India. Discuss its factors.

Q5) Write short notes on any two of the following in 100 words. **[10]**

- a) Ecological History
- b) Southern cape of Arabian sea
- c) Problem of ozone zone
- d) Air pollution in Delhi area

Total No. of Questions : 5]

P3441

[5105] - 4008

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

HISTORY

HS - 23 : History of Environment and Ecology
(2013 Pattern) (Credit System) (Optional Paper - 23)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
-

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. [10]

- अ) इतिहासामधील पर्यावरणीय अभ्यासाकरीता असलेले मुख्य घटक स्पष्ट करा.
ब) भारताच्या उत्तरेकडील हवामान बदलांचा ऐतिहासीक घटनावर झालेला परीणाम यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. [10]

- अ) पर्यावरणीय इतिहासलेखन शास्त्राच्या अभ्यासावर भाषाशास्त्रीय घटकांचा परीणाम कसा होतो.
ब) पशुपालक समाजाचे स्थलांतर पृथक स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. [10]

- अ) प्राचीन भारतातील सामाजीक बांधणी करीता महत्वाचे कृषीविषयक घटक स्पष्ट करा.
ब) जंगल प्रदेशातील आदिवासी जिवनाचा आढावा घ्या.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. [10]

- अ) जंगल भुमीवरील वसाहतवादी हस्तक्षेपाचे धोरण स्पष्ट करा.
- ब) “स्वतंत्र भारताचे पर्यावरणीय समस्या” त्यांच्या घटकांची चर्चा करा.

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा प्रत्येकी 100 शब्दात लिहा. [10]

- अ) पर्यावरणीय इतिहास
- ब) अरबी समुद्राचा दक्षिण किनारा
- क) ओङ्गोन भागाचा प्रश्न
- ड) दिल्ली परीसरातील वायु प्रदुषण

